

Hakim Bey - Informační válka

Lidstvo vždy vynakládalo nemalé prostředky na jakýkoliv projekt, jenž nabízel útěk před tělem. A proč by ne? Hmotná skutečnost je přece takový chaos. Některé z nejstarších „náboženských“ artefaktů, jako například neandertálské okrové pohřby, již napovídají o existenci víry v nesmrtelnost. Veškerá moderní náboženství (tj. z doby po skončení starší doby kamenné) obsahují „gnostickou stopu“ nedůvěry či dokonce přímého odporu k tělu a „stvořenému“ světu. Dnešní „primitivní“ kmeny a také pohanské zemědělské populace znají koncept nesmrtelnosti a odpoutání se od fyzického těla (extáze), aniž by nutně chovaly nějakou přílišnou nenávisť k tělu. Gnostická stopa se hromadí velmi pomalu, až se nakonec stane chorobnou (podobně jako je tomu u otravy rtutí). Gnostický dualismus představuje přehnaně vychýlenou polohu této nechuti, protože veškeré hodnoty přesouvá z těla na „duši“. Tato myšlenka vystihuje to, co nazýváme „civilizací“. Podobnou trajektorii lze vysledovat pomocí fenoménu „války“. Lovci-sběrači praktikovali (a stále tak činí například jihoamerický indiánský kmen Janomamo) jakýsi druh ritualizované rvačky (vzpomeňme si na zvyk tzv. *counting coup* préríjních indiánů). „Skutečná“ válka je pokračováním náboženství a hospodářství (tj. politiky) jinými prostředky a tím pádem historicky vzniká až s kněžským vynálezem „nedostatku“ v mladší době kamenné a s utvořením „kastý válečníků“. (Kategoricky odmítám teorii, že válka je nástavbou „lovu“). Druhá světová válka byla pravděpodobně poslední „skutečnou“ válkou. Hyperreálné válčení začalo ve Vietnamu spolu s účastí televize. Nedávno se s plnou obscénností projevilo ve válce v Perském zálivu v roce 1991. Hyperreálná válka již není záležitostí „hospodářství“, ani už nepředstavuje „zdravý stát“. Rituální rvačka je dobrovolná a nehierarchická (váleční vůdci jsou vždy dočasní). Skutečná válka je naopak povinná a hierarchizovaná. Hyperreálný konflikt je imagistický a psychologicky zvnitřněný („čistá válka“). V prvním případě je tělo ohroženo, ve druhém je obětováno a ve třetím případě tělo zmizelo. (Více viz P. Clastres o válce v knize *Archaeology of Violence – Archeologie násilí*.) Moderní věda v sobě také skrývá předpojatost vůči materialismu, dialektický výsledek její války proti náboženství – v jistém smyslu se totiž sama stala náboženstvím. Věda a poznání hmotné skutečnosti paradoxně rozkládají materiální podstatu toho, co je skutečné. Věda vždy byla jistým druhem kněžského intrikářství, typem kosmologie a ideologie, ospravedlněním toho, „jak se věci mají“. Zpochybnění reálna v postklasické fyzice odráží prázdno nereálna, jež tvoří „stát“. Stát, který byl kdysi obrazem nebe na zemi, není ničím víc než jen pouhým řízením obrazů. Není již „mocností“, ale odhmotněným šablonováním informací. Avšak stejně jako babylonská kosmologie ospravedlňovala babylonskou moc, i „konečnost“ moderní vědy slouží účelům totálního státu, postnukleárního státu a „informačního státu“. Tak to alespoň tvrdí Nové paradigma. A „každý“ axiomatické premisy Nového paradigmatu bere za své. Nové paradigma je velmi spirituální.

I Nový věk se svými gnostickými tendencemi objímá Novou vědu a její rostoucí odhmotnění jako zdroj důkazních textů potvrzujících jeho od hmoty odpoutaný náhled na svět. Meditace a kybernetika jdou ruku v ruce. Informační stát přirozeně určitým způsobem vyžaduje podporu policejní síly a vězeňského systému, jež by ohromily jak samotného Nabukadnezara, tak kněze uctívající Molocho. Moderní věda se stále nedokázala zprostit spoluviny na téměř úspěšném podrobení přírody. Největší triumf civilizace nad tělem.

Ale komu to vadí? Vše je relativní, nebo ne? Myslím si, že se prostě budeme muset „vyvinout“ mimo tělo. Možná toho budeme schopni v „kvantovém skoku“. A zatím nadměrné zprostředkování Sociálna, jež je šířeno mašinérií Médii, zintenzivňuje naše odcizení se tělu zaměřením pozornosti na tok informací nahrazující bezprostřední zkušenost. V tomto smyslu Média vykonávají náboženskou či kněžskou úlohu a zdají se nám nabízet cestu ven z těla novou definicí duše jako informace. Podstatou informace je Obraz, posvátný a kultovní soubor dat, jenž si uzurpuje primát „materiálního tělesného principu“ jako nástroje vtělení a nahrazuje jej netělesnou nepodplatitelnou extází. Vědomí se stává něčím, co lze stáhnout, vystřihnout z matrice živočišnosti a zvětšit v podobě informace. Již ne jako „duše v přístroji“, ale stroj jako duše, stroj jako Duch svatý, definitivní prostředník, který nás přeloží z našich jepičích těl do plnosti Světla. Virtuální skutečnost jako kybernetická gnóze. Zabalme to, opusťme navždy matku Zemi. Veškerá věda navrhuje paradigmatický univerzalizmus – jak ve vědě samotné, tak ve společenské oblasti. Klasická fyzika

* Nenásilný projev odvahy, jenž spočíval v dotknutí se nepřátelského válečníka rukou nebo speciální hůlkou a posléze návratem bez zranění (zdroj: Wikipedie).

byla porodní bábou kapitalismu, komunismu, fašismu a dalších moderních ideologií.

Postklasická věda dále navrhuje soubor myšlenek určených k užití v sociální oblasti: relativita, kvantová „neskutečnost“, kybernetika, teorie informace, apod. Až na několik málo výjimek postklasická tendence tihne ke stále většímu odhmotnění. Někteří zastánci teorie černých děr například hovoří jako ryzí paulínští teologové, zatímco jiní teoretikové informace začínají znít jako virtuální manicheisté.¹⁾ Ve společenské rovině tato paradigmata dávají vzniknout rétorice beztělesnosti zcela hodné pouštního mnicha ze třetího století nebo puritána z Nové Anglie sedmnáctého století – jsou pouze vyjádřena jazykem lichotivého postmoderního a postindustriálního konzumního šílenství. Každý náš rozhovor je infikován určitými paradigmatickými předpoklady, jež nejsou ničím jiným než holými tvrzeními, které ale považujeme za základní tkanivo čili *Urgrund* (prazáklad, pozn. překl.) skutečnosti samotné. Jelikož nyní například předpokládáme, že počítače představují skutečný krok směrem k umělé inteligenci, domníváme se rovněž, že koupí počítače se staneme chytřejšími. V mém oboru jsem se setkal s mnoha lidmi, kteří upřímně věřili tomu, že vlastnictví osobního počítače je učinilo lepšími (ne „výkonnějšími“, ale *lepšími*) spisovateli. To je zábavné – avšak když je stejné vnímání počítačů aplikováno na vojenský rozpočet o hodnotě biliónu dolarů, následkem jsou Hvězdné války, výroba robotů zabijáků apod. (Viz práce Manuela de Landy *War in the Age of Intelligent Machines – Válka ve věku inteligentních strojů* – zabývající se umělou inteligencí v moderní výzbroji). Důležitou součástí této rétoriky je koncept „informační ekonomiky“. Věří se, že postindustriální svět je tím, co toto nové hospodářství zapřičiňuje. Jeden z nejzřejmějších příkladů tohoto konceptu lze nalézt v nedávno publikované knize libertariánského biskupa Gnostické dualistické církve v Kalifornii a učeného a váženého spisovatele časopisu *Gnosis* Stephana A. Hoellera:

Průmysl poslední fáze civilizace (někdy nazývaný „jednoduchá technologie“ - low technology) byl velkým průmyslem, a velikost vždy svědčí o útlaku. Nová vyspělá technologie ale není veliká stejným způsobem. Zatímco stará technologie vytvářela a šířila materiální prostředky, nová technologie produkuje a šíří informace. Prostředky uváděné na trh pomocí vyspělé technologie jsou více záležitostí mysli než hmoty. V důsledku vyspělé technologie se svět stále více posouvá z fyzické ekonomiky do něčeho, co by se dalo nazvat „metafyzickým hospodářstvím“. Nacházíme se ve stádiu, kdy si uvědomujeme, že bohatství je tvořeno vědomím spíše než nerostnými surovinami nebo hmotnými prostředky.²⁾

Moderní neognosticismus většinou zlehčuje manichejský útok na tělo a soustředí se na jemnější a zelenější rétoriku. Biskup Hoeller například zdůrazňuje význam ekologie a životního prostředí (protože si nepřejeme „zaneřadit vlastní hnízdo“, Zemi), ale ve své kapitole o spiritualitě původních Američanů naznačuje, že kult Země je ve srovnání s ryzí gnostickou duší netělesnosti zcela jasně podřadný :

Avšak nesmíme zapomenout, že hnízdo není totožné s ptákem. Exoterická i esoterická tradice prohlašují, že země není jediným domovem lidských bytostí a že jsme nevzešli jako plevel z půdy. Zatímco naše těla mohou vskutku pocházet z této planety, s naší vnitřní podstatou tomu tak není. Jiný názor nás vyřazuje z veškerých známých duchovních tradic a izoluje nás od moudrosti jasnovidců a mudrců všech věků. Ačkoliv jsou původní Američané moudří svým vlastním způsobem, mají s tímto bohatým spirituálním bohatstvím jen málo společného.³⁾

Biskupova nenávisť a pohrdání lidským tělem touto terminologií (tělo = „divoch“) kráší každou stránku zmiňované knihy. Ve svém nadšení nad skutečně náboženskou ekonomikou ale zapomíná na to, že „informace“ nelze jíst. „Skutečné bohatství“ se nikdy nemůže stát nehmotným, dokud lidstvo nedosáhne konečné éterizace nahraného vědomí. Informace v podobě kultury lze bohatstvím nazývat metaforicky, protože je to tak užitečné a žádoucí – avšak nikdy nemohou být bohatstvím přesně tím elementárním způsobem, jakým jsou například ústřice nebo smetana, či pšenice a voda, jež jsou bohatstvím o sobě. Informace je vždy jen informací o nějaké věci. Stejně jako peníze, ani informace nejsou věcí o sobě. Za určitou dobu můžeme začít peníze považovat za bohatství (jako v rozkošném taoistickém rituálu, jež o „vodě a penězích“ hovoří jako o dvou

životně nejdůležitějších principech ve vesmíru), ale vpravdě se jedná o nedbalé abstraktní myšlení. Dovolilo totiž odvrácení pozornosti z rohlíku na haléře, které rohlík symbolizují.⁴⁾ Ve skutečnosti u nás informační hospodářství existuje již od vynálezu peněz. Stále jsme se ale ještě nenaučili, jak strávit měď. Ezopská drsnost těchto otřepaných pravd mě sice přivádí do rozpaků, avšak nutně si proto musím hrát na venkovského balíka, jenž oře klikatou brázdu, zatímco všichni spořádaní myslitelé kolem vypadají, jako by měli halucinace.

Vypadá to, že Američané a jiní obyvatelé „vyspělých států“ jsou náchylní zejména k rétorice „metafyzické ekonomiky“, poněvadž kolem sebe již nevidí (a necítí) mnoho dokladů o fyzickém světě. Naše architektura se stala symbolickou, uzavřeli jsme se do projevů abstraktního myšlení (auta, byty, kanceláře, školy), pracujeme ve „službách“ či v zaměstnáních souvisejících s informacemi, svou troškou přispíváme k přenášení nehmotných symbolů majetku po abstraktní síti Kapitálu a svůj volný čas trávíme povětšinou ponoření do Médii namísto do bezprostřední zkušenosti s hmotnou skutečností. Hmotný svět se nám stal symbolem přírodní pohromy, jako je tomu u naší úžasné hysterické reakce na bouře a hurikány (což je dokladem toho, že se nám přírodu nepodařilo „dobýt“ zcela), či novo-puritánského strachu ze sexuální odlišnosti a zálibě v denaturalizovaném (téměř abstraktním) jídle bez chuti. A přesto není hospodářství „prvního světa“ soběstačné. Za svou polohu (na vrcholku pyramidy) vděčí rozsáhlé substruktuře starobylé materiální produkce. Mexičtí rolníci pro nás pěstují a balí veškeré ty přírodní potraviny, abychom se mohli věnovat akciím, pojištění, právu, počítačům a videohrám. Peóni na Tchaj-wanu vyrábějí křemíkové čipy pro naše osobní počítače. „Turbanem omotané hlavy“ na Středním východě trpí a umírají za naše hříchy. Život? Ach, to za nás přece udělají naši sluhové. My žádný život nemáme, pouze „životní styl“ – abstrakci života, založenou na posvátném symbolismu Komodity zprostředkovaném kněžstvím hvězd, těch abstrakcí v nadživotní velikosti, které panují nad našimi hodnotami a zalidňují naše sny – mediální archetypy, jež by se daly lépe nazvat termínem „mediarchy“. Ovšemže tato baudrillardovská dystopie skutečně neexistuje – alespoň prozatím.⁵⁾ Je ale překvapující, když si povšimneme, kolik společenských radikálů ji považuje za žádoucí cíl, alespoň pokud se o ní mluví jako o „informační revoluci“ či jiným podobným inspirativním způsobem. Levicovní aktivisté hovoří o zmocnění se prostředků produkce informací od datových monopolistů.⁶⁾ Je pravda, že informace jsou všude – i atomové bomby lze zkonstruovat na základě plánů přístupných ve veřejných knihovnách. Jak podotýká Noam Chomsky, člověk se vždy může dostat k informacím, avšak za předpokladu, že má soukromý příjem a charakterizuje ho fanatismus hraničící s šílenstvím. Univerzity a skupiny expertů činí patetické pokusy o monopolizaci informací – jsou totiž také oslněny představou informační ekonomiky. Jenomže jejich spiknutí jsou k smíchu. Informace nemusí být navždy „volně k dostání“, ale je jich k dispozici daleko více, než kolik by jich jeden člověk mohl kdy použít. Knihy na libovolné téma lze totiž stále vyhledávat pomocí meziknihovní výpůjční služby.⁷⁾ Zatímco někdo stále musí pěstovat hrušky a spravovat boty. A ačkoliv lze tato „odvětví“ zcela mechanizovat, někdo stále musí jíst hrušky a nosit boty. Tělo je stále základem bohatství. Myšlenka Obrazů jako majetku je „velkolepým preludem“. Dokonce i radikální kritika informací může stále způsobovat přečeňování abstrakce a dat. V anglickém *pro-situ* zinu nazvaném *NO* bylo na zadní straně přebalu jednoho z posledních čísel načmáráno:

*Zatímco čtete tato slova, Informační věk exploduje... uvnitř a kolem vás – raketami
Dezinformace a bombami Propagandy otevřené Informační války.*

Válka bývala tradičně vedena pro územní nebo hospodářský zisk. Informační války se bojují za získání teritoria přináležejícího do Informačního věku, tj. válčí se o samotnou lidskou mysl... Schopnost představitosti, jež je pod přímým útokem multimediálního přetěžování, je ohrožena bezprostředním nebezpečím vyhynutí... NEBEZPEČÍ – VAŠE PŘEDSTAVIVOST NEMUSÍ BÝT VAŠE VLASTNÍ... S rostoucí sofistikovaností se kultura stále více spoléhá na své obrazy, ikony a symboly jako na způsob sebedefinování a komunikace s ostatními kulturami. Zatímco se hromadí směs obrazů kultury vznášející se ve své kolektivní psýše, jisté isomorfní ikony se shlukují za účelem vytvoření a promítnutí „iluze“ skutečnosti. Módní výstřelky, móda, umělecké trendy. SKÓRE ZNÁTE. „Mohu jejich obrazy považovat za skutečnost, protože věřím v realitu jejich obrazů (jejich obrazu skutečnosti)“. KDOKOLIV OVLÁDÁ METAFORU, MÁ KONTROLU TAKÉ NAD MYSLÍ. Postupně dochází k vytvoření podmínek absolutního nasycení – plíživá paralýza – od trivializace specializované či technické znalosti až ke specializaci maličkostí. INFORMAČNÍ VÁLKA

je konfliktem, jenž si nemůžeme dovolit prohrát. Výsledek je totiž nepředstavitelný.⁸⁾

Autorova kritikou médií zde má zcela jistě mé sympatie, přece ale jen cítím, že jím navrhovaná démonizace „informací“ se nezakládá na ničem jiném než na zrcadlovém obrazu informace jako spasení. To znovu evokuje Baudrillardovu vizi komunikačně technologického univerza, tentokrát ale působí spíš jako Peklo než posmrtný život gnostiků. Biskup Hoeller by rád všechny viděl odevzdané a s nahraným vědomím. Postsituacionistický kazatel po vás zase chce, abyste rozbili svoji telku. Jenomže oba dva věří v mystickou moc informace. Jeden navrhuje *pax technologica*, druhý vyhlašuje válku. Oba vyzařují jistý druh manicheistického pohledu na Dobro a Zlo, ale nemohou se dohodnout na tom, co je co. Kritický teoretik plave v moři faktů, jež si s oblibou představujeme jako naši *maquis*, a sami sebe bychom rádi viděli v roli „guerillových ontologů“ její datakrainy. Společenské vědy, jež se od devatenáctého století bez ustání proměňují, odkryly obrovské kvantum informací sahající od šamanismu až po sémiotiku. Každý „objev“ zpětně na společenskou vědu působí a tím ji pozměňuje. Jsme unášeni proudem. Lovíme poetická fakta, údaje, které zintenzivní a promění naši zkušenost s reálným světem. Vynalézáme nové hybridní „vědy“ jako nástroje k uskutečnění tohoto procesu: etno-farmakologie, etno-historie, kognitivní věda, historie myšlení, subjektivní antropologie (antropologická poetika etno-poetiky), dadaistická epistemologie, apod. Tuto veškerou znalost nepovažujeme za „dobrou“ samu o sobě, ale cennou pouze do té míry, nakolik nám pomáhá uchopit nebo utvářet naše vlastní štěstí. V tomto smyslu si jsme vědomi „informace jako bohatství“. Nicméně dále toužíme po majetku samotném a ne pouze po abstraktních reprezentacích jakou je například informace. Zároveň je nám znám i koncept „informace jako války“.⁹⁾ Nerozhodli jsme se nicméně přijmout nevědomost jen proto, že „informací“ lze používat jako jedovatý plyn. Neznalost není dostatečně přiměřenou obranou a o to méně užitečnou zbraní v této válce. Pokoušíme se vyhnout fetišizaci i démonizaci informace. Namísto toho se snažíme nastolit soubor hodnot, jejichž prostřednictvím lze informace měřit a hodnotit. Naší normou v tomto procesu může být jedině tělo. Podle některých mystiků tvoří duše a tělo jeden „celek“. Duše zcela jistě ztratila svou ontologickou nepoddajnost (počínaje Nietzsche), zatímco nárok těla na „skutečnost“ byl podkopán moderní vědou do takové míry, že zmizelo v oblaku „čisté energie“. Proč bychom se tedy nakonec neměli domnívat, že duše a tělo vytvářejí jeden celek a že jsou sesterským (dvojím) aspektem stejného zásadního a nevyjádřitelného skutečna? Žádné tělo bez duše a žádná duše bez těla. Gnostičtí dualisté se mýlí stejně jako přízemní dialektičtí materialisté. Tělo a duše spolu tvoří život. Jestliže kterýkoliv z těchto dvou pólů chybí, výsledkem je smrt. Tímto se ustavuje velmi jednoduchý soubor hodnot za předpokladu, že dáváme přednost životu před smrtí. Patrně se vyhýbám přesnému vymezení jak těla, tak duše. Hovořím o „empirických“ každodenních zážitcích. „Duši“ prožíváme, když sníme nebo tvoříme, a „tělo“ zase, když jíme nebo vylučujeme (nebo možná naopak). Obojí naráz prožíváme když se milujeme. Nenavrhuji zde žádné metafyzické kategorie. Stále jsme unášeni proudem a vše zatím zmiňované tvoří orientační body *ad hoc*, nic víc. Pro navržení této verze „jedné skutečnosti“ nemusíme být nutně mystiky. Je ale třeba podotknout, že žádná jiná skutečnost se zatím v kontextu naší poznatelné zkušenosti neobjevila. Pro všechny praktické účely je „svět jedním“.¹⁰⁾ Avšak z historického hlediska byla tělesná půlka této jednoty vždy urážena, pomlouvána, odsuzována Biblií a podrobena ekonomické perzekuci své duchovní polovice. Samozvaní představitelé duše v průběhu známé historie téměř vždy udávali tón a tělu ponechávali pouze prehistorii primitivního zmizení a několik křečí selhavší vzbouřenecké marnosti.

Duše vládla a tudíž víme jen výjimečně, jak hovořit jazykem těla. Když používáme slovo informace, konkretizujeme jej, protože jsme abstrakce zhmotňovali odjakživa – už od té doby, kdy se Bůh zjevil jako hořící keř. (Informace jako katastrofické odtělesnění „hrubé“ hmoty.) Rádi bychom nyní navrhli identifikaci subjektu s tělem. Nepopíráme, že tělo je také duše, ale přejeme si, abychom v této historické rovnici nastolili určitou rovnováhu. Veškerou nenávist k tělu a pomlouvání světa počítáme mezi naše „hříchy“. Trváme na znovuoživení (a proměně) „pohanských“ hodnot ohledně vztahu těla a duše. Necítíme žádné velké nadšení vzhledem k informační ekonomice, protože ji vnímáme jen jako další masku nenávisti k tělu. Nemůžeme zcela souhlasit s informační válkou, jelikož *informaci* rovněž zvětčuje, ale přisuzuje jí nálepku „zlá“. V tomto smyslu by se „informace“ jevila jako neutrální. Jenomže my také nedůvěřujeme této třetí poloze jako vlašnému vystříhání se a selhání teoretické vize. Každý „fakt“ při průchodu naším dialektickým prizmatem¹¹⁾ a při studiu jeho třpytu a stínů nabývá různých *významů*. Fakt nikdy není netečný nebo neutrální, ale může být

zároveň dobrý i zlý (nebo za hranicí dobra a zla) v bezpočtu obměn a kombinací. My jsme koneckonců umělci tohoto nezměřitelného diskurzu. Vytváříme hodnoty. Činíme tak, protože jsme naživu. Informace je stejně velká šlamastyka jako hmotný svět, který odráží a proměňuje. Bereme tuto šlamastyku za svou se vším všudy. Vše patří k životu. Ale z nezměrného chaosu živého se začínají shlukovat určité informace a jisté materiální věci do poetiky způsobu vědění nebo způsobu jednání. Můžeme učinit jisté provizorní závěry, ale s podmínkou, že je nezaplácáme líčidlem a nepostavíme na oltáře. Ani informace, a vsutku ani žádný „fakt“, netvoří věc samu o sobě. Už samotné slovo informace naznačuje ideologii nebo spíše paradigma zakořeněné v nevědomém strachu z ticha hmoty a vesmíru. Informace je náhražkou jistoty, pohozeným fetišem dogmatiky, předsudkem, strašákem. „Poetická fakta“ nelze přizpůsobit doktríně informace. Tvrzení, že „znalost je svoboda“, platí pouze tehdy, je-li svoboda chápána jako psycho-kinetická dovednost. Informace je chaos. Znalost je spontánní uspořádání tohoto chaosu. Svoboda je surfování na vlně této spontánnosti. Tyto předběžné závěry představují posun a močálovitou půdu naší „teorie“. Dočasná autonomní zóna (TAZ, Temporary Autonomous Zone) si přeje mít veškeré informace a tělesné požitky v rozsáhlém komplexu zmatení sladkých dat a sladkých datlí – faktů a hostiny – moudrosti a bohatství. Taková je naše ekonomika – a naše válka.

Z anglického originálu *The Information War* přeložil Dan Hrabina.

Publikováno na <http://hermetic.com/bey/infowar.html> (1995).

POZNÁMKY

- 1) Vědy nového „života“ zde nabízejí jistý dialektický protiklad, nebo by jej mohly nabídnout, pokud by fungovaly, a prostřednictvím určitých paradigmat. Teorie chaosu zřejmě pracuje s materiálním světem pozitivními způsoby, podobně jako teorie Gaia, morfogenetická teorie a jiná další tzv. „soft“ a „novohermetická“ odvětví. Na jiném místě jsem se pokusil začlenit tyto filozofické závěry do „radostné/sváteční“ syntézy. Hlavní je, abychom se zcela neodklonili od myšlenek o materiální, ale abychom si uvědomili, že *veškerá* věda má filozofické i politické dopady a že věda je způsobem myšlení a ne dogmatickou strukturou nevyvratitelné Pravdy. Ačkoliv je samozřejmé, že kvantum, relativita a teorie informace jsou určitým způsobem „pravdivé“ a lze jim dodat kladný výklad, což jsem již v několika esejích učinil. Nyní se chci věnovat jejich záporným aspektům.
- 2) Svoboda: Alchymie pro dobrovolnou společnost, Stephan A. Hoeller (Quest, Wheaton, IL, 1992), 229-230.
- 3) *Ibid.*, s. 164.
- 4) Jako Pavlovi psi, kterým se sbíhají sliny při zazvonění zvonečku na oběd namísto samotného oběda: -- dokonaly příklad toho, co považují za „abstrakci“.
- 5) Ačkoliv by někdo mohl namítnout, že již „skutečně“ existuje. Od přítele z Kalifornie jsem pouze zaslechl o novém schématu „univerzálních vězení“: -- delikventům bude umožněno žít doma a *chodit do práce*, ale budou vždy elektronicky monitorováni, stejně jako Winston Smith v knize *1984*. Univerzální kruhová věznice se nyní potenciálně naprosto shoduje s celou skutečností; život a práce nahradí zastaralé fyzické uvěznění: -- Vězeňská společnost se slije s „elektronickou demokracií“ za účelem vytvoření *Dohližitelského státu* či *informační totality* s veškerým časem a prostorem zhuštěným pod vždy bdělým pohledem RoboCopa. Alespoň v rovině čisté technologie by se mohlo zdát, že jsme konečně dospěli do „budoucnosti“. „Čestní občané“ se samozřejmě nebudou mít čeho bát. Teror tudíž bude vládnout bez omezení a Řád bude triumfovat jako Univerzální led. Naše jediná naděje může spočívat v „chaotické odchylce“ v hustě propojených počítačích a ve zkorumpované tuposti nebo nudě těch, kteří systém programují a monitorují.
- 6) Nikdy nezapomenu, jaké potěšení mi činilo, když jsem byl na konferenci, které jsem se kdysi účastnil, bulharským delegátem nazýván „spolu-pracovník ve filozofii“. Kapitalistickou verzí by asi bylo „podnikatel ve filozofii“, jakoby někdo myšlenky nakupoval jako jablka ve stáncích u cesty.
- 7) Informace samozřejmě někdy mohou být „okultistické“, jako je tomu v konspirační teorii. Informace mohou být „dezinformací“. Aby bylo jasné, špióni a propagandisté vytvářejí jistý typ stínové „informační ekonomiky“. Hackeři věřící ve „svobodu informací“ mají mé sympatie, především protože byli vybráni za poslední nepřátele Velkolepého státu, a podrobováni jeho záchvatům ovládnutí pomocí teroru. Hackeři však stále musejí „osvobodit“ aspoň jediný kousek informace, jenž by mohl být v *našem* boji užitečný. Jejich bezmocnost a fascinace Obrazy z nich činí ideální oběti „Informačního státu“, jenž je samotný založen na čisté manipulaci. Člověk nemusí krást data z postvojensko-industriálního komplexu, aby si celkově uvědomil, *k čemu se chystá*. K vytvoření naší kritiky toho víme dostatek. Pouhé větší množství informací nikdy nenahradí *činy*, které jsme nedokázali vykonat. Údaje samotné nikdy nedosáhnou kritického množství. Navzdory láskyplnému dluhu vůči myslitelům jako Robert Anton Wilson a T. Leary nemohu souhlasit s jejich optimistickou analýzou kognitivní funkce informační technologie. Autonomie nedosáhne pouze nervový systém, ale celé tělo.
- 8) Číslo 6, „Nic není pravda“, box 175, Liverpool L69 8DX, UK

9) Celý „poetický terorismus“ byl vskutku navržen jen strategie právě v této válce.

10) Tvrzení, že „svět je jeden celek“, lze použít, a už se tak i stalo, k ospravedlnění *totality*, metafyzického uspořádání „skutečnosti“ se „středem“ či „vrcholem“: jeden Bůh, jeden Král, apod. Jedná se o monismus ortodoxie, jenž přirozeně leží v protikladu vůči dualismu a jeho *jinému* zdroji moci („zlu“) -- ortodoxie také předpokládá, že Jeden zaujímá vyšší ontologickou příčku než Mnoho a že transcendence má významnější místo než imanence. To, co nazývám radikálním (nebo heretickým) monismem, vyžaduje na úrovni imanence jednotu mezi jedním a mnoha. Ortodoxii je tudíž nazírán jako úplný obrat nebo výstřednost, jež navrhuje, že každý „jeden“ je stejně „božský“. Radikální monismus je „na straně“ mnoha, což vysvětluje, proč se zdá spočívat v srdci *pohanského polyteismu* a šamanismu, stejně jako extrémních forem monoteismu, jaký vyznávali ismaelitě nebo ranteři, založeného na „vnitřním světle“ učení. Větu „vše je jedním“ může tedy pronést kterýkoliv monista či anti-dualista a může znamenat mnoho odlišných věcí.

11) Návrh: nová teorie *taoistické dialektiky*. Vzpomeňme si na kruh jin a jang, s černou tečkou uprostřed protáhlé bílé kapky a naopak -- oddělených ne přímkou, ale křivkou ve tvaru písmene S. Amiri Baraka prohlašuje, že dialektika pouze „odděluje dobré od zlého“ -- ale taoistická dialektika leží mimo rámec „dobra a zla“. Dialektika je pružná, ale *taoistická dialektika* je vyloženě vlnitá. Využitím taoistické dialektiky lze například ještě jednou přehodnotit Gnózi. Pravda, představuje sice negativní pohled na tělo a na stávání se („becoming“). Nicméně je také pravda, že hrála svou roli věčného rebela vůči vši ortodoxii, a to ji činí *zajímavou*. Gnóze ve svých prostopášných a revolučních projevech skýtá mnohá tajemství, z nichž některá se vyplatí znát. Organizační podoby Gnóze -- šílený kult, tajná společnost -- se zdají být plné možností pro projekt TAZ nebo imediatisty. Samozřejmě, jak už jsem poznamenal jinde, ne všechna gnóze je dualistická. Existuje rovněž monistická gnostická tradice, jež si někdy významně vypůjčuje z dualismu a často se s ním plete. Monistická gnóze je protieschatologická a používá náboženský jazyk k popisu *tohoto* světa, ne Nebe či Gnostického naplnění. Šamanismus, jisté „bláznivé“ formy taoismu, tantra a zen, neortodoxní sufismus a ismailismus a křesťanští antinomisté (ranteři apod.) sdílejí přesvědčení o svatosti „vnitřní duše“, a toho opravdu skutečného, totiž „světa“. To jsou naši „duchovní předchůdci“.

Peter Lamborn Wilson alias Hakim Bey (nar. 1945) je politický spisovatel, esejista, básník, anarchista. Autor vlivného konceptu Dočasná autonomní zóna (Temporary Autonomous Zone - T.A.Z.). V knize *T.A.Z.: The Temporary Autonomous Zone, Ontological Anarchy, Poetic Terrorism* (1991) popisuje sociopolitickou taktiku vytváření dočasných míst, jež unikají formálním strukturám kontroly a jsou vytvářena na základě ne-hierarchického systému společenských vztahů. Inspiruje se mimo jiné historií pirátských enkláv, které vnímá jako rané formy autonomních, proto-anarchistických společností operujících mimo dosah vlády. Hlásí se k individualistickému anarchismu. Podnikl cesty po Středním východě, Afghánistánu, Pákistánu, Indii a Nepálu. Studoval tantru, sufijskou filozofii. Jeho dílo je osobitou syntézou anarchismu a situacionismu, ovlivněnou sufismem a neopaganismem. Je autorem četných publikací, mj. *Escape from the Nineteenth Century & Other Essays: Fourier, Marx, Proudhon and Nietzsche* (1998); *Green Hermeticism=alchemy & ecology* (2007) či *Ec(o)logues* (2011); spolueditorem publikace o městském zahradničení v New Yorku *Avant Gardening: Ecological Struggle in the City & the World* (1999, s Billem Weinbergem). Je dlouholetým členem kolektivu Autonomedia.